

PROTOKÓŁ

ze spotkania Uczelnianej Rady Doktorantów UAM z Władzami Rektorskimi

25 stycznia 2012 r., Collegium Minus

Dnia 25 stycznia 2012 r. w Auli Lubrańskiego odbyło się spotkanie Uczelnianej Rady doktorantów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza z przedstawicielami władz rektorskich tej uczelni. Uczestnikami posiedzenia byli z ramienia władz uczelni prorektorzy: profesorowie Krzysztof Krasowski, Andrzej Lesicki oraz Jacek Guliński. Gośćmi spotkania byli również prof. Rafał Drozdowski, dyrektor Instytutu Socjologii UAM oraz dr Przemysław Rachowiak i mgr Małgorzata Klimorowska. Kolejno omawiane były następujące kwestie i zagadnienia:

1. Oferta dla studentów III stopnia – firmy typu *spin-out*: Wystąpienie prof. R. Drozdowskiego dotyczące przedsiębiorczości doktorantów i możliwości samozatrudnienia po studiach doktoranckich, jednakże w pozostawaniu w relacji z uczelnią macierzystą dzięki wdrażaniu programu edukacji dla przedsiębiorczości. UAM, jako najbardziej prodoktorancka uczelnia w Polsce chciałaby wdrożyć innowacyjne rozwiązanie (na wzór krajów zachodnich, w szczególności Wielkiej Brytanii), w ramach którego doktoranci, a później absolwenci będą mogli oferować usługi eksperckie/konsultingowe pod auspicjami uniwersytetu, którego marka podniesie wartość i prestiż działalności firm doktoranckich uczestniczących w rynku, a który będzie mógł również czerpać beneficja z tego typu usług. Wstępem do zakładania własnych firm miałyby być w założeniu zajęcia dla doktorantów (wykłady, warsztaty), które obejmowałyby zagadnienia związane z przedsiębiorczością w ramach studiów doktoranckich (najważniejsze punkty wystąpienia w załączniku).

2. Omówienie sprawy wypłat w ramach Funduszu Świadczeń Socjalnych: Mediacje rektora Lesickiego między doktorantami a Komisją Zakładową NSZZ Solidarność UAM w sprawie możliwej ratalnej wypłaty tego świadczenia z roku akademickim 2011/2012 r. Na ten moment niemożliwe jest zadeklarowanie, czy możliwa będzie wypłata świadczenia w dwóch ratach, gdyż suma funduszu jest szacowana, a nie znana. Związki są również niechętne do wypłat ratalnych dla doktorantów, gdyż byłby to precedens w skali uniwersytetu. Zdecydowano, że konieczne będzie rozwiązanie tej kwestii na spotkaniu przedstawicieli związków z przedstawicielami doktorantów w obecności rektora Lesickiego w celu rozwiązania owego problemu.

3. Kwestia wysokości stypendium doktoranckiego w świetle rozporządzenia dot. Wynagrodzeń pracowników uniwersytetu: Wysokość stypendium doktoranckiego powinna wynosić 60% wynagrodzenia asystenta, minimalna kwota stypendium 1044 zł zostaje podniesiona do 1131 zł – (oficjalne stanowisko). Zostanie dokonana spłata za styczeń (liczba stypendiów w roku 2011/2012 - 720 i od tego stanu co roku 55 stypendiów mniej, gdyby budżet na stypendia się nie zmieniał);

a) dogodne rozporządzenie ministra zlikwidowało problem definiowania końca studiów doktoranckich – do tej pory z chwilą gdy doktorant obronił się przed wygaśnięciem terminu otrzymywania przyznanego stypendium, nie miał prawa do pobierania stypendium (obrona oznaczała koniec studiów i koniec możliwości pobierania stypendium);

b) obecnie każdy, kto wcześniej kończy studia, może wystąpić do rektora, żeby świadczenie mogło trwać (ale nie dłużej niż do pół roku po obronie pracy);

c) reforma przyznawania doktoranckich stypendiów na UAM – decentralizowanie uczelni w wymiarze finansowym, rektor nie ustala liczb stypendiów, wydziały otrzymują określone środki i to wydziały określają liczbę i wysokość, ale stypendium nie może być niższe niż ustalone 60% wynagrodzenia.

4. Nowy statut uniwersytetu został przyjęty 12 grudnia 2012 r. Uwzględniona została część postulatów doktorantów. Sprawa ważna – wprowadzenie reguły, że na tych wydziałach, gdzie kierownikiem studium nie jest prodziekan ds. studenckich, wymagana jest opinia samorządu wydziałowego doktorantów.

a) regulamin studiów doktoranckich przygotowany w projekcie przez mgr. Pawła Libertowskiego (z ramienia URD);

b) 30 stycznia 2012 r. ma zostać przyjęta uchwała senatu w sprawie wskazówek dla rad wydziałów o tworzeniu programów zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji (opisy efektów kształcenia) – na razie wytyczne dla studiów I, II stopnia i podyplomowych; na razie nie ma wytycznych dla III stopnia we wszystkich jednostkach. Na lutym posiedzeniu Rady ds. Jakości Kształcenia – tworzenie projektu uchwały senackiej, żeby poprawić programy w myśl rozporządzenia;

c) URD podjęło uchwałę o delegowaniu mgr Konrada Kapci na przedstawiciela doktorantów w komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia; w pracach wydziałowych komisji również powinni brać udział przedstawiciele doktorantów (opracowania do końca maja 2012 r.).

5. Sprawa rekrutacji na studia doktoranckie – problemy z dwoma wydziałami, gdzie reguły są kontestowane przez doktorantów w formie odwołań zwłaszcza przy przyznawaniu stypendiów. Zmieniając programy powinno się również zmienić zasady rekrutacyjne – ale czy zmiany już od

tegorocznego naboru? Każdy wydział miał swoje warunki rekrutacji, ale ustawa wprowadza regułę otwartego konkursu (nie ma uczelnianej komisji odwoławczej). Najpóźniej do końca lutego 2012 r. trzeba jednoznacznie rozstrzygnąć, czy zasady rekrutacji należy zmienić (jednoznaczna decyzja URD musi być przekazana rektorowi Krasowskiemu). Teraz reguły rekrutacji muszą być ustalane do końca kwietnia w roku poprzedzającym przyjęcia – czyli na rok 2012/2013 reguły muszą być znane do końca kwietnia 2012 r.

6. Umowy z doktorantami: projekt umowy został sporządzony przez mgr Annę Mrozowską – wspólna umowa dla doktorantów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

7. Wymiana wadliwych legitymacji doktoranckich w trybie pilnym: wydanych wg nieodpowiedniego rozporządzenia; legitymacje elektroniczne – od czerwca wydawać je będzie Międzyuczelniane Centrum Personalizacji; legitymacje papierowe wymieniane teraz są ważne do czerwca 2015 r.

8. Kodeks etyki doktoranta: uchwalony na posiedzeniu URD dnia 23 stycznia 2012 r.

9. Ankieta ewaluacyjna na wydziałowych studiach doktoranckich: statut zmienia, że nie tylko samorząd ma je uchwalać, teraz: inicjatywa należy do nas, ale trzeba porozumieć się z dziekanami, (konsultacja rektora Krasowskiego z przewodniczącą Rady ds. Jakości Kształcenia, prof. Marią Ziółek).

10. Wolne wnioski:

- a) sprawa stypendiów dla najlepszych doktorantów w Instytucie Filozofii – zgodnie regulaminem IF miał inne kryteria, zarządzenie dziekana, że ranking ma być wspólny z WNS (który ma inne kryteria) – decyzja rektora Krasowskiego – pismo do dziekana WNS z informacją, że decyzja dziekana jest niezgodna z prawem.
- b) Kwestia ingerencji kierowników studiów doktoranckich w kryteria i przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów – nie może mieć miejsca w świetle ustawy.
- c) Rekrutacja na niestacjonarne studia doktoranckie na Wydziale Historycznym – brak określonego rankingu (błąd), rozwiązanie na ten rok: czy przyznać stypendium dla najlepszych (wypełnili przecież wszystkie wymagania)?
- d) Wysokość stypendiów dla najlepszych doktorantów zostaje określona na 300 zł.
- e) Listy rankingowe na stypendia dla najlepszych doktorantów przekazywane do samodzielnej sekcji ds. doktorantów.

- f) Dostarczanie decyzji doktorantom o przyznaniu stypendium doktoranckiego (rektor Krasowski: "W każdym przypadku osoba, która ma decyzję negatywną, musi ją otrzymać fizycznie").
- g) Dotacja projakościowa – formalnie od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje. Rozporządzenie ministra w sprawie dotacji weszło w styczniu 2012 r., kwota zależy od liczby doktorantów stacjonarnych (x kwota 10000 - pula dotacji ministerialnej, tę pulę dzieli się na 30% doktorantów najlepszych na każdym roku studiów doktoranckich). Trzeba wypracować w tej sprawie regulamin, dotacja jest wypłacana jako dodatek do stypendium doktoranckiego lub zamiast niego (do tej pory nie wiadomo, kiedy te pieniądze zostaną przekazane z ministerstwa do uczelni).

Protokół sporządziła Anna Datko.

Załącznik:

Wystąpienie prof. dr. hab. Rafała Drozdowskiego:

- a) Przedsiębiorczość akademicka oznacza transfer wiedzy do gospodarki, promowanie i wsparcie działalności doktorantów, absolwentów i pracowników oraz aktywizację tychże na rynku pracy.
- b) Przedsiębiorczy studenci/doktoranci funkcjonują tylko jako hasło – brak dobrych praktyk.
- c) Specyficzna sytuacja doktorantów/studentów III stopnia, gdyż szanse na pozostawanie na uczelni w roli pracowników są coraz mniejsze. Powstaje zatem pytanie jak zagospodarować ich potencjał wiedzy i umiejętności? Należy szukać nowych dróg, a jedną z nich mogą być przedsiębiorstwa akademickie.
- d) Dwa typy przedsiębiorstw akademickich: firmy typu *spin off* – wyjście z ram uczelnianych i samodzielne uczestnictwo w rynku – takie rozwiązanie nie jest optymalne; formuła typu *spin out* – firmy powiązane z uczelnią materiałowo, formalnie, organizacyjnie (*know-how* uniwersytetu), konsorcjum powiązane z uczelnią i pozostające z nią w ciągłej relacji.
- e) Konieczna staje się wówczas definicja naturalnych miejsc wykorzystywania wiedzy akademickiej, innowacje imitacyjne/wdrożenia – w imieniu uczelni zajmowanie się aplikowaniem o rynkowe zlecenia zajmuje się tym specjalnie powołane biuro/komórka.
- f) Sposób szukania szans na przedłużenie relacji doktorantów/doktorów z uczelnią; świadomość, że w bliskim otoczeniu uczelni jest miejsce na wykorzystanie kompetencji wykształconych na uniwersytecie osób (które nie znajdują szans na zatrudnienie na etatach).

- g) Kwestia partycypacji i wsparcia ze strony uczelni: wsparcie materialne, ale też konieczność określenia frontu robót badawczych i wytwarzania popytu na usługi doktorantów oraz promowanie ich działalności (obietnica ze strony uczelni zlecenia zadań do tej pory wykonywanych w ramach uczelni lub zleczanych zupełnie na zewnątrz na zasadzie outsourcingu owym "firmom doktoranckim" - wariant pośredni)
- h) Nie sam outsourcing, ale też przyjmowanie zleceń z rynku – kwestia własności intelektualnej, kwestia zasobów ludzkich. Różnie wygląda uczestnictwo w rynku absolwentów różnych dyscyplin. Biuro współpracujące i pozyskujące oferty dla doktorantów (na wzór Western Oxford ISIS Innovation – wszyscy pracownicy w ramach tej jednostki tworzą ekspertyzy; *think thank* + organizacja i negocjacja umów; ranga uniwersytetu w służbie rynku rękami jego absolwentów III stopnia oraz jego pracowników naukowych; spółka założona przez uniwersytet – platforma dla doktorantów, znajdowanie usług, nisz rynkowych i zakładanie własnych firm, przepływ zleceń, działalność pod oficjalnymi auspicjami)

W odpowiedzi na pytanie Anny Mrozowskiej o przykłady tego typu firm doktoranckich prof. Drozdowski stwierdził, że konieczne jest na wstępie określenie rynku do oddania tego typu spółkom i działania promocyjne tego typu usług w ramach strategii działania uniwersytetu. W celu podjęcia prac związanych z działalnością takich przedsiębiorstw doktoranckich konieczne jest deklaracja ze strony doktorantów do współpracy. Dopiero potem możliwe będzie przygotowanie do stworzenia formuły prawnej i określenie tego, co uniwersytet oferuje. Już podczas spotkania obecni na nim rektorzy i prof. Drozdowski zadeklarowali chęć współpracy i poprosili o ustosunkowanie się do tej konkretnej oferty ze strony URD i oddelegowanie osób zainteresowanych do rozmów z władzami rektorskimi i tworzonym na potrzeby projektu zespołem (kontakt z rektorem Gulińskim).